

Саха республикатын үөрэҕин министерствота
Муниципальное бюджетное образовательное учреждение

Тизмэ: Ахсаан ааттыын аргыстаһан аартыктарынан айан

(Ахсаан ааты түмүктүүр уруок)

Предмет: саха тыла

Кылааһа: 6

Тиэмэтэ: Ахсаан ааттыын аргыстаһан аартыктарынан айан

Уруок тийбэ: түмүктүүр уруок

Уруок көрүнэ: айан-уруок

Уруок ньымата: бөлөбүнэн оонньуу-күрэхтэһии

Сыала: 1) *үөрэтэр* – ахсаан ааты саңа чааһын быһыытынан хатылаан, үөрэнээччилэр кэпсэтиигэ уонна сурукка таба туттар, сыһата суох суруйар, ахсаан ааттаах этиилэри, текстэри табатык ааҕар, саңарар үөрүйэхтэрин иңэрийи.

2) *иитэр* – бэйэ-бэйэлэрин кытта сүбэнэн, көмөлөсүһэн үлэ арааһын таба уонна кэмигэр оңороллорун ситиһии, бэйэ-бэйэһэ болҕомтолоох буоларга иитии.

3) *сайынналар* – Үөрэх дэгиттэр үөрүйэхтэрин сайыннарыы (Тус санааны, сыһыаны сайынналар (*личностные УУД*); Бэйэни салайынар-дьаһанар (*регулятивные УУД*); Билэр-көрөр (*познавательные УУД*); Бодоруһар (*коммуникативные УУД*)).

Уруок тэрилэ: компьютер, проектор, экран, компьютернай презентация (Microsoft Power Point), сорудахтаах кэмбиэрдэр, тус ынахтар.

Үөрэнээччи үлэтин тэрийии:

- Хардарыта үлэ
- Бөлөх үлэтэ
- Фронтальной

Уруок технологической картата

№	Уруок түһүмэхтэрэ	Слайдалар	Учуутал үлэтэ	Үөрэнээччи үлэтэ	Үөрэнээччи ханнык үөрүйэхтэри ингэринэрэ
1	Тэрээһин	1	Эбэрдэлэһии, билсигии, турукка киллэри. Аартыктарынан айан уруок буоларын иһитиннэри. Бастакы аартыгы арыяр соруудагы биэрэн сонурбатыгы - уруок тиэмэтин суот суоттаан таһааралларын иһитиннэри. Куолаан үлэлээһин бэрээдэгин билиһиннэри.	Үөрэнэр турукка киирэн, болжомтолорун учууталга хатыылар. Уруок тиэмэтин суот суоттаан таһаараллар, айан бастакы аартыгын арыялар – уруок тиэмэтин кытары билсигэллэр.	Бэйэни салайынар-дыһанар (регулятивные УУД): сыалы-соруугу таба туруоруу; Сатаан былааннаны
2	Хатылааһын	2	Иккис аартык. «Тобул». Инники билбиккэ олобуран, ахсаан ааты саңа чааһын быһыытынан хайдах өйдөөбүттэрин тургутар	Ахсаан ааты саңа чааһын быһыытынан өйдөөбүттэрин тургутар толорон чинэтэллэр	Бэйэни салайынар-дыһанар (регулятивные УУД): Түмүгү сылыктааһын; Бэйэни хонтуруолланыы; алҕаһы көннөрүнүү
3	Хатылааһыңа түмүк		Оҕолор хайдах өйдөөбүттэрин иһитиннэрэр	Истэллэр, ыйыталлар	Бэйэни салайынар-дыһанар (регулятивные УУД): бэйэни сыаналаныы
4	Сүрүн чаас	3	Норуот тылынан уусуран айымньыларынан айаны салгыы ытар. Соруудахтары биэрэр. Хас соруудах кэнниттэн түмүк оңорон иһэр	Куолаан соруудагы толорон билиилэрин чинэтэллэр	
		4	Үһүс аартык “Өс хоһооно – сир-майгы суруллубатах сокуона». Кэмбиэрдээх соруудагы биэрэр	Бөлөбүнэн кырыллыбыт өс хоһоонун наардылар	Билэр-көрөр (познавательные УУД): Сүрүн үөрэнэр үөрүйэх Бодоруһар (коммуникативные УУД): бииргэ үлэлири былаанныыр, бииргэ тапсан

				үлэлиир	
		5	Төрдүс аартык «Таабырын – өй гимнастиката».	Бөлөхтөн биир оҗо таабырыны ааҗар, иккис оҗо таабырыны таайар, үһүс оҗо ахсаан ааты булар, төрдүс оҗо ахсаан аат арааһын быһаарар	Билэр-көрөр (познавательные УУД): Тобул(ук) өйү сайыннарар үөрүйэх
		6	Бэһис аартык. «Остуоруйа – олох муудараһа». Сорудағы билиһиннэрэр	Саха норуотун остуоруйаларыттан быһа тардыыны ааҗаллар, ахсаан ааты булаллар, ыйыллыбыт падежка туруораллар	Бэйэни салайынар-дыһанар (регулятивные УУД): бэйэни сыаналаныы, алҗаһы көннөрүнүү
		7	Алтыс аартык. Сынньана таарыйа. Перфокартанан үлэ. Перфокартаны түңэтэр, үлэ бэрээдэгин быһаарар	Перфокартанан ахсаан аат араастарын быһааран сөптөөх графигы оңорор	Билэр-көрөр (познавательные УУД): Бэлиэни - символы туһанан үөрэнэр үөрүйэх. Бодоруһар (коммуникативные УУД): бииргэ үлэлири былаанныыр, бииргэ тапсан үлэлиир
		8	Сэтгис аартык. «Чабырҗах – тыл гимнастиката»	Бэриллибит тыллары туһанан, ахсаан чабырҗаһын лабыгыраччы түргэнник ааҗар	Билэр-көрөр (познавательные УУД): сүрүн үөрэнэр үөрүйэх – санарар үөрүйэх
		9	Ахсыс аартык. Олоңхо – норуот тылынан уусуран айымнытын мунутуур чыпчаала. Олоңхоттон быһа тардыыны ааҗан, талар диктант суруйтарар	Тиэкиһи истэр, ахсаан ааты талан суруйар	Билэр-көрөр (познавательные УУД): сүрүн үөрэнэр үөрүйэх – суруйар үөрүйэх
5	Түмүк оңоруу		Ханнык бөлөх кыайбытын иһитиннэрэр. Уруокка тугу билбиттэрин, сатаабыттарын ыйытар. Ситээйдөммөтөх	Бөлөх билиитинэн хомуйбут туос ынахтарын ааҗан түмүк оностор. Бу уруокка тугу	Бэйэни-салайынар-дыһанар (регулятивные УУД):):түмүгү сылыктааһын,

			түбэлтэбэ хат быһаарар. Ким тугу сөбүлээбитин, тугу ыарырбаппытын ыйытар. Кыһаллан үлэлээбиттэри бэлиэтиир. Сыанатуруорар.	билбиттэрин, сөбүлээбиттэрин этэллэр (рефлексия)	бэйэни сыаналаныы, алҕаһы көһнөрүнүү
6	Дьыэбэ үлэ		Дьыэбэ үлэни биэрэр (Таайбараң «Ахсаанаат»). Уруокка көхтөөхтүк кыттыбыттарыгар махтанар. Уруогу түмүктүүр.	Дьыэбэ үлэни дневниктэригэрс уруналлар, өйдөөбөтөхтөрү н ыйыталлар	